

Maaeluministri määruse „Bioressursside väärimise investeeringutoetus“ § 10 lõigetes 3-18 sätestatud EL riigiabi õigusaktide rakendamine

Toetuse andmisel tuleb lähtuda määruse § 10 lõigetes 1-2 sätestatud toetuse määradest, kui § 10 lõigetes 3-18 sätestatud EL riigiabi reeglid ei näe ette madalamaid toetuse määrasid. Toetuse määr tulenevalt § 10 lõigetest 1-2 on järgmine:

- toetuse määr ehitamisele, seadmetele, masinatele on 50%;
- teadus- ja arendustöötaja kaasamine 50%, kuid mitte rohkem kui 5000 eurot kalendrikuus;
- minimaalne toetuse summa on 500 000 eurot ja maksimaalne 5 miljonit eurot.

Paragrahv 10 lõiked 3-18 näevad ette EL riigiabi valdkonda reguleerivates õigusaktides sätestatud määrad, mis võivad teatud juhtudel kitsendada määruse § 10 lõigetes 1-2 sätestatud määrasid. Seega, näiteks kui § 10 lõiked 1-2 sätestavad toetuse määra 50%, kuid EL riigiabi valdkonna õigusakt näeb ette madalama toetuse määra (näiteks 35%), siis tuleb kohaldada madalamat toetuse määra. Kui EL riigiabi valdkonna õigusakt näeb ette kõrgema toetuse määra (nt 70%), siis kohaldub tulenevalt maaeluministri määruse § 10 lõikest 1 siiski toetuse määr 50%.

Konkreetselt EL riigiabi valdkonna õigusakti kohaldamine oleneb sellest, milliseks tegevuseks toetust taotletakse.

Ettevõtja suuruse määramise tingimused on sätestatud määruse (EL) nr 651/2014 lisas 1.

I. Määrus (EL) nr 651/2014 ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks¹

artikkel ja lühikirjeldus	toetuse määr suurettevõtjale	toetuse määr keskmise suurusega ettevõtjale	toetuse määr väikeettevõtjale	toetuse määr teadus- ja arendusasutusele/riigiasutusele
Investeeringuteks ettenähtud regionaalabi (art 14) <ul style="list-style-type: none"> • Toetatakse ehitamist ja seadmeid. 	20% abikõlblikest kuludest.	30% abikõlblikest kuludest.	40% abikõlblikest kuludest.	Riigiasutustele määrad samad, mis suurettevõtjal (v.a

¹ Konsolideeritud versioon kättesaadav veebilehel <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX%3A02014R0651-20210801>

<ul style="list-style-type: none"> • Art 14 ei kohaldu energiaga seotud tegevustele (art 13 punkt b). • Artikli 14 rakendamisel on vajalik järgida artiklites 13-14 (regionaalabi) ja artiklis 2 (mõisted) sätestatud asjakohaseid tingimusi. • Näiteks suurettevõtja puhul kohaldub määruse (EL) nr 651/2014 artikli 14 lõike 3 alusel lisanõue, et toetust anda vaid uut majandustegevust soodustavaks alginvesteeringuks, mille mõiste on defineeritud määruse (EL) nr 651/2014 artikli 2 punktis 51. 	Kirde-Eestis 25% abikõlblikest kuludest.	Kirde-Eesti 35% abikõlblikest kuludest.	Kirde-Eestis 45% abikõlblikest kuludest.	määruse (EL) nr 651/2014 lisas 1 artikkel 3 lõige 4 sätestatud juhtudel).
<p>Teadus- ja arendusprojektidele antav abi (art 25)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Artikli 25 alusel saab toetada tootearenduse ja rakendusuringutega seotud tegevusi ning nendega seotud teadus- ja arendustöötaja kaasamist. • Vajalik on järgida kõiki artiklis 25 ja artiklis 2 (mõisted) sätestatud asjakohaseid tingimusi. 	25% abikõlblikest kuludest. Rakendusuringute puhul 50% abikõlblikest kuludest.	35% abikõlblikest kuludest. Rakendusuringute puhul 50% abikõlblikest kuludest.	45% abikõlblikest kuludest. Rakendusuringute puhul 50% abikõlblikest kuludest.	Riigiasutustele määrad samad, mis suurettevõtjal (v.a määruse (EL) nr 651/2014 lisas 1 artikkel 3 lõige 4 sätestatud juhtudel).
<p>Investeeringuteks ettenähtud abi teadusuuringute taristule (art 26)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Artikkel 26 ei kohaldu ettevõtjatele. • Artikkel 26 kohaldub üksnes teadus- ja arendusasutusele. • Artikkel 26 ei kohaldu ettevõtjatele. • Vajalik on järgida artiklis 26 ja artiklis 2 (mõisted) sätestatud asjakohaseid 	Ei kohaldu.	Ei kohaldu.	Ei kohaldu	50% abikõlblikest kuludest.

<p>tingimusi (vt ka artikli 2 punkte 85-86, mis defineerivad rakendusuringu ja tootearenduse).</p> <ul style="list-style-type: none"> Nt kaasnevad kohustused taristu ülalpidamisele, ligipääsetavusele ja raamatupidamise arvestamisele. 				
<p>VKEdele antav innovatsiooniabi (art 28)</p> <ul style="list-style-type: none"> Artikli 28 alusel saab toetada sellise teadus- ja arendustöötaja kaasamist, kes ei asenda teisi töötajaid (vt täpsemalt artikli 28 lõige 2 punkt b). Vajalik on järgida kõiki artiklis 28 ja artiklis 2 (mõisted) sätestatud asjakohaseid tingimusi. 	<p>Ei kohaldu.</p>	<p>50 % abikõlblikest kuludest.</p>	<p>50% abikõlblikest kuludest.</p>	<p>Ei kohaldu.</p>
<p>Taastuvallikatest toodetud energia edendamise tehtavateks investeeringuteks ettenähtud abi (art 41)</p> <ul style="list-style-type: none"> Artikkel 41 kohaldub energia energiatootmisele, -jaotusele ja –taristule. Abikõlblik ei ole koguinvesteering. Abikõlblikud on <u>täiendavad investeeringukulud</u>, mis on vajalikud selleks, et edendada energia tootmist taastuvatest allikatest. Neid arvestatakse järgmiselt: <p>a) kui taastuvatest allikatest energia tootmise tehtava investeeringu kulusid saab investeeringu kogukuludes määratleda eraldiseisva investeeringuna (nt olemasoleva käitise selgelt määratletava lisakomponendina), on kõnealused</p>	<p>50 % abikõlblikest kuludest, kui abikõlblikud kulud arvutatakse lõike 6 alapunktide a või b alusel.²</p> <p>35 % abikõlblikest kuludest, kui abikõlblikud kulud arvutatakse lõike 6 alapunkti c alusel².</p>	<p>50 % abikõlblikest kuludest (vt arvutusmetoodikat art 41 lõikes 6).</p>	<p>50 % abikõlblikest kuludest (vt arvutusmetoodikat art 41 lõikes 6).</p>	<p>Riigiasutustele määrad samad, mis suurettevõtjal (v.a määruse (EL) nr 651/2014 lisas 1 artikkel 3 lõige 4 sätestatud juhtudel).</p>

<p>taastuvatest allikatest toodetud energiaga seotud kulud abikõlblikud;</p> <p>b) kui taastuvatest allikatest energia tootmisse investeerimise kulud saab kindlaks teha, viidates sarnasele, kuid vähem keskkonnasõbralikule investeeringule, mida oleks olnud võimalik teha ilma abita, moodustab mõlema investeeringu kulude vahe taastuveni energiaga seotud abikõlblikud kulud;</p> <p>c) teatavate väikeste kütiste puhul, kui vähem keskkonnasõbralikku investeeringut ei ole võimalik kindlaks teha, kuna piiratud suurusega kütisi ei eksisteeri, on abikõlblikud keskkonnakaitse parandamiseks tehtud investeeringu kogukulud.</p> <p>Väikekütised - kütised installeeritud elektrivõimsusega alla 500 kW elektri tootmiseks kõigist taastuvalikatest, v.a tuuleenergia, mille puhul abi antakse kütistele, mille installeeritud elektrivõimsus on alla 3 MW või millel on kuni kolm generaatorit, ja biokütused, mille puhul abi antakse kütistele installeeritud võimsusega alla 50 000 tonni aastas. Kõnealuste maksimumvõimsuste arvutamisel käsitatakse kütisi, millel on ühine elektrivõrguga ühinemise punkt, ühe kütisena.</p> <p>Vajalik on järgida kõiki artiklis 41 ja artiklis 2 (mõisted) sätestatud asjakohaseid tingimusi. Energiaga seotud investeeringute toetamiseks saab kaaluda ka eelnõu § 4 lõike 1 punktis 4</p>				
---	--	--	--	--

nimetatud Euroopa Komisjoni 24. märtsi 2022. aasta teatise „Riigiabi meetmete ajutine kriisiraamistik majanduse toetamiseks pärast Venemaa kallaletungi Ukrainale“ (ELT C 131 I, 24.03.2022, lk 1–17) jagu 2.5.				
---	--	--	--	--

II. Euroopa Komisjoni 24. märtsi 2022. aasta teatise „Riigiabi meetmete ajutine kriisiraamistik majanduse toetamiseks pärast Venemaa kallaletungi Ukrainale“ (ELT C 131 I, 24.03.2022, lk 1–17) jagu 2.5²

artikkel ja lühikirjeldus	toetuse määr suurettevõtjale	toetuse määr keskmise suurusega ettevõtjale	toetuse määr väikeettevõtjale	toetuse määr teadus- ja arendusasutusele/ riigiasutusele
Abi taastuvenergia, energia salvestamise ja taastuvkütte kasutuselevõtu kiirendamiseks, mis on tähtis kava „REPowerEU“ jaoks (jagu 2.5)	45 % abikõlblikest kuludest.	50 % abikõlblikest kuludest.	50 % abikõlblikest kuludest.	Riigiasutustele määrad samad, mis suurettevõtjal (v.a määruse (EL) nr 651/2014 lisas 1 artikkel 3 lõige 4 sätestatud juhtudel).
<ul style="list-style-type: none"> Vajalik on järgida kõiki jaos 2.5 sätestatud asjakohaseid tingimusi. Nt peavad käitised olema valmis ja käiku lastud 24 kuu jooksul pärast abi andmise kuupäeva, tuleb järgida jaost 2.5 nimetatud maksimaalsed tootmisvõimsusi ning biogaasi ja biometaani tootmiseks 	45% abikõlblikest kuludest.	50% abikõlblikest kuludest.	50% abikõlblikest kuludest.	Riigiasutustele määrad samad, mis suurettevõtjal (v.a määruse (EL) nr 651/2014 lisas 1 artikkel 3 lõige 4

² Kättesaadav (sh 20.07.2022. a muudatus, millega lisati jagu 2.5) https://competition-policy.ec.europa.eu/state-aid/ukraine_en

<p>jäätmetest ja jääkidest on toetatavad projektid, mille ülesseatud võimsus on kuni 25 000 tonni aastas.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jao 2.5 alusel abi andmiseks on vajalik taotleda Euroopa Komisjonilt riigiabi luba. 				sätetatud juhtudel).
---	--	--	--	----------------------

III. Määrus (EL) nr 702/2014 kohaldatakse abi suhtes mikro-, väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele, kes tegutsevad põllumajandussektoris (põllumajanduslik esmatootmine, põllumajandustoodete töötlemine ja turustamine)³

artikkel ja lühikirjeldus	toetuse määr suurettevõtjale	toetuse määr keskmise suurusega ettevõtjale	toetuse määr väikeettevõtjale	toetuse määr teadus- ja arendusasutusele/riigiasutusele
<p>Põllumajandustoodete töötlemise ja turustamisega seotud investeeringuteks ettenähtud abi (art 17)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Artikli 17 alt saab toetada materiaalsesse varasse tehtavaid investeeringuid (ehitamine, masinad, seadmed). • Artikli 17 alt ei saa toetada teadus- ja arendustöötaja kaasamist (eelnõu § 5 lõige 1 punktis 3 nimetatud tegevus). • Suurettevõtjale ja riigiasutustele artikkel 17 ei kohaldu (vt riigiabi suuniste peatükki 1.1.1.4). • Vajalik on järgida kõiki artiklis 17 ja artiklis 2 (mõisted) sätestatud asjakohaseid tingimusi (vt ka 	Ei kohaldu.	50% abikõlblikest kuludest.	50% abikõlblikest kuludest.	Riigiasutustele määrad samad, mis suurettevõtjal.

³ Konsolideeritud versioon kättesaadav veebilehel <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX%3A02014R0702-20201210>

<p>põllumajandustoote ja põllumajandustoodete töötlemise mõistet artikli 2 punktides 4 ja 6).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Põllumajandustoodete töötlemiseks loetakse Euroopa Liidu toimimise lepingu lisa 1 nimetatud toodete töötlemist, kui töötlemise saadud on samuti põllumajandustoodete (artikli 2 punkt 6). Põllumajandustooted on loetletud Euroopa Liidu toimimise lepingu I lisa.⁴ Lisan 1 nimetatud kaubarühmade tõlgendamisel on kasutatav Euroopa Komisjoni kaubanomenklatuuri reguleeriv määrus⁵ ning kaubakoodi määramisel saab vajadusel konsulteerida Maksu- ja Tolliametiga⁶. 				
<p>Abi teadus- ja arendustegevuseks põllumajandus- ja metsandussektoris (art 31)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Artikkel 31 ei kohaldu ettevõtjatele, artikkel 31 kohaldub üksnes teadus- ja arendusasutusele. • Seadmete ostmist saab toetada artikli 31 lõike 6 punktis b sätestatud tingimustel, sh kui seadmeid ei kasutata projektis kogu nende kasutusea vältel, peetakse abikõlblikuks vaid 	<p>Ei kohaldu.</p>	<p>Ei kohaldu.</p>	<p>Ei kohaldu.</p>	<p>50% abikõlblikest kuludest.</p>

⁴ Kättesaadav https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:9e8d52e1-2c70-11e6-b497-01aa75ed71a1.0007.01/DOC_5&format=PDF.

⁵ Kättesaadav <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX:32021R1832>

⁶ Kättesaadav <https://www.emta.ee/ariklient/toll-kaubavahetus/kauba-maksustamine/kaubakoodi-maaramine>

<p>amortisatsioonikulusid, mis vastavad projekti kestusele ja mis arvutatakse üldiselt aktsepteeritava raamatupidamistava kohaselt.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ehitamist saab toetada artikli 31 lõike 6 punktis c sätestatud tingimustel, sh ehitise puhul peetakse abikõlblikuks vaid amortisatsioonikulu, mis vastab projekti kestusele ja mis arvutatakse üldiselt aktsepteeritava raamatupidamistava kohaselt. Maa puhul on abikõlblikud äritegevuse üleandmise kulud või tegelikult tekkinud kapitalikulud. • Teadus- ja arendustöötaja kaasamist saab toetada artikli 31 lõike 6 punktis a sätestatud tingimustel. • Vajalik on järgida kõiki artiklis 31 ja artiklis 2 (mõisted) sätestatud asjakohaseid tingimusi, sh artikli 31 lõigetes 3-4 sätestatud teabe avaldamiskohustus. 				
---	--	--	--	--

IV. Euroopa Liidu suunised riigiabi kohta põllumajandus- ja metsandussektoris ning maapiirkondades aastateks 2014–2020⁷

artikkel ja lühikirjeldus	toetuse määr suurettevõtjale	toetuse määr keskmise suurusega ettevõtjale	toetuse määr väikeettevõtjale	toetuse määr teadus- ja arendusasutusele/ riigiasutusele
---------------------------	------------------------------	---	-------------------------------	--

⁷ Kättesaadav <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX%3A52014XC0701%2801%29>

<p>Abi põllumajandusliku esmatootmisega seotud põllumajanduslikele majapidamistele materiaalsesse ja mittemateriaalsesse varasse tehtavateks investeeringuteks (ptk 1.1.1.1)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Peatükk 1.1.1.1 kohaldub põllumajandustoodete esmatootjatele (vt definitsiooni suuniste punkti 35 alapunktis 10, s.t peatükk 1.1.1.1 kohaldub üksnes suuniste punkti 35 alapunktis 10 nimetatud toodete tootmise toetamisel). • Saab toetada materiaalsesse varasse tehtavaid investeeringuid (s.t ehitised, seadmed). • Ei saa toetada teadus- ja arendustöötaja kaasamist (eelnõu § 5 lõige 1 punktis 3 nimetatud tegevus). • Toetuse määr on kuni 50% abikõlblikest kuludest. • Vajalik on järgida kõiki peatükis 1.1.1.1 ja punktis 35 (mõisted) sätestatud asjakohaseid tingimusi. 	50% abikõlblikest kuludest.	50% abikõlblikest kuludest.	50% abikõlblikest kuludest.	Riigiasutustele määrad samad, mis suurettevõtjal.
<p>Põllumajandustoodete töötlemise ja turustamisega seotud investeerimisabi (ptk 1.1.1.4)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Peatükk 1.1.1.4 kohaldub põllumajandustoodete töötlemise toetamisel. Põllumajandustoodete töötlemise mõistet on selgitatud eelnevalt määruse (EL) nr 702/2014 artikli 17 juures. 	50% abikõlblikest kuludest.	50% abikõlblikest kuludest.	50% abikõlblikest kuludest.	Riigiasutustele määrad samad, mis suurettevõtjal.

<ul style="list-style-type: none"> • Saab toetada materiaalsesse varasse tehtavaid investeeringuid s.t ehitised, seadmed (eelnõu § 5 lõige 1 punktides 1-2 nimetatud tegevus). • Ei saa toetada teadus- ja arendustöötaja kaasamist (eelnõu § 5 lõige 1 punktis 3 nimetatud tegevus). • Peatükk 1.1.1.4 on sarnane määruse (EL) nr 702/2014 artikliga 17, kuid artikkel 17 kohaldub üksnes väikese ja keskmise suurusega ettevõtjatele, peatükk 1.1.1.4 kohaldub ka suurettevõtjatele. • Vajalik on järgida kõiki peatükis 1.1.1.4 ja punktis 35 (mõisted) sätestatud asjakohaseid tingimusi. 				
<p>Uute metsandustehnoloogiate ning metsasaaduste töötlemise, varumise ja turustamisega seotud investeeringuteks antav abi (ptk 2.1.5)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Peatüki 2.1.5 alusel saab toetada üksnes seadmete soetamist. • Ehitamist ning teadus- ja arendustöötaja kaasamist peatüki 2.1.5 alusel toetada ei saa. • Ei kohaldu suurettevõtjale. • Toetuse määr keskmistele ja väikeettevõtjale on 50%. • Toetust võib anda investeeringuteks eraõiguslikest isikutest metsamaa 	<p>Ei kohaldu.</p>	<p>50% abikõlblikest kuludest.</p>	<p>50% abikõlblikest kuludest.</p>	<p>Riigiasutustele määrad samad, mis suurettevõtjal.</p>

valdajatele, omavalitsustele ja nende ühendustele ning VKEdele. <ul style="list-style-type: none"> Vajalik on järgida kõiki peatükis 2.1.5 ja punktis 35 (mõisted) sätestatud asjakohaseid tingimusi. 				
--	--	--	--	--

V. Komisjoni määrus (EL) nr 1407/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes⁸

artikkel ja lühikirjeldus	toetuse määr suurettevõtjale	toetuse määr keskmise suurusega ettevõtjale	toetuse määr väikeettevõtjale	toetuse määr teadus- ja arendusasutusele/ riigiasutusele
Komisjoni määrus (EL) nr 1407/2013 <ul style="list-style-type: none"> Määrus kohaldub kõikides sektorites, v.a põllumajandustoodete esmatootmisel ja kalandus- ning vesiviljelussektoris. Määruse (EL) nr 1407/2013 alusel saab toetada näiteks teadus- ja arendustöötaja kaasamist. Vajalik on järgida kõiki määruses sätestatud asjakohaseid tingimusi. 	Ühele ettevõtjale jooksva aasta ja sellele eelnenud kahe aasta jooksul antud toetus kokku ei tohi ületada 200 000 eurot.	Ühele ettevõtjale jooksva aasta ja sellele eelnenud kahe aasta jooksul antud toetus kokku ei tohi ületada 200 000 eurot.	Ühele ettevõtjale jooksva aasta ja sellele eelnenud kahe aasta jooksul antud toetus kokku ei tohi ületada 200 000 eurot.	Riigiasutustele määrad samad, mis suurettevõtjal.

VI. Komisjoni määrus (EL) nr 1408/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes põllumajandussektoris⁹

⁸ Kättesaadav <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX%3A02013R1407-20200727>

⁹ Kättesaadav <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX%3A02013R1408-20190314>

artikkel ja lühikirjeldus	toetuse määr suurettevõtjale	toetuse määr keskmise suurusega ettevõtjale	toetuse määr väikeettevõtjale	toetuse määr teadus- ja arendusasutusele/ riigiasutusele
<p>Komisjoni määrus (EL) nr 1408/2013</p> <ul style="list-style-type: none"> Määrus kohaldub põllumajandustoodete esmatootjatele (s.t kui tegevust taotletakse põllumajandustoodete esmatootmiseks, kui põllumajandustoodetest valmistatakse muid tooteid, kohalduvad muud EL riigiabi määrused). Vajalik on järgida kõiki määruses sätestatud asjakohaseid tingimusi. 	<p>Ühele ettevõtjale jooksva aasta ja sellele eelnenud kahe aasta jooksul antud toetus kokku ei tohi ületada 25 000 eurot.</p>	<p>Ühele ettevõtjale jooksva aasta ja sellele eelnenud kahe aasta jooksul antud toetus kokku ei tohi ületada 25 000 eurot.</p>	<p>Ühele ettevõtjale jooksva aasta ja sellele eelnenud kahe aasta jooksul antud toetus kokku ei tohi ületada 25 000 eurot.</p>	<p>Riigiasutustele määrad samad, mis suurettevõttel.</p>